

ske Ølbrygning var, vilde Ølskatten blive den fuldstændige og totale Ruin; der vilde ikke blive Sten paa Sten tilbage af denne Industri; Skatten vilde drive alle Mennesker over til udelukkende at drikke Brændevin eller ikke-alkoholholdigt Øl. Selve Ypperstepræsten fra Ny Carlsberg skrev i en Henvendelse til Rigsdagen: „Skattens Størrelse er saa overdreven, at den i Virkeligheden er en Prohibitivskat paa undergæret Øl“ — det vil sige egentligt Bajerskøl — „og den umiddelbare Virkning vil være at tvinge Ølfabrikationen over til overgæret Bajerskøl samt forskellige Alesorter og Porter“ —, og Følgen deraf vilde naturligvis blive, at Bajerskølfabrikationen vilde blive ødelagt. Han slutter saa med at sige: „Følgen bliver, at der af Loven i den foreliggende Form ikke kan paaregnes nogen væsentlig Indtægt for Statskassen.“ Nu vide De jo allesammen, i hvilken Grad Brygningen af undergæret Bajerskøl er bleven ruineret her i Landet, og i hvilken Grad denne Forudsigtelse er slaaet til, at der ikke kunde ventes nogen væsentlig Indtægt for Statskassen af denne Skat! Det er gaaet aldeles naturligt til det hele. Man paalagde Skatten, og man brød sig ikke ret meget om de høje Veraab, der lød, i den fuldstændige Overbevisning, at Skatten lod sig bære, baade saaledes at Forbrugerne trods den vilde blive ved med deres Forbrug, og at Bryggerne kunde tjene lige saa godt eller bedre end før. Der er som bekendt ikke nogen Forretning i Danmark, der er saa glimrende situeret som Brygningen af Bajerskøl, og der er ikke noget Forbrug, der gaar i saa brede Strømme som det. Der er saamænd ingen Ulykke sket.

Naturligvis vil en Skat som den her foreslaaede blive overvæltet paa Forbrugerne; det er der ikke Spor af Grund til at betvivle. Den er vel sagtens ogsaa hidtil bleven overvæltet paa Forbrugerne, idet de 5 pCt. eller for udenlandske Kunstneres Vedkommende 10 pCt., som ere blevne opkrævede her i København, vistnok neppe have hvilet paa Teatrenes Styrelser eller Entreprenører; jeg tror sikkert, de ere gaaede over paa Forbrugerne, som alle den Slags Udgifter gøre. Og lige saa sikkert er det, at naar man lægger yderligere 10 pCt. paa her, ville ogsaa de gaa over paa Forbrugerne. Naturligvis! hvor skulde de ellers gaa hen? Tror man, Folk ville høre op med at gaa i Teatret, fordi de skulle betale en Ubetydelighed mere pr. Billet? Tror man, at Teaterejerne og Ejerne af Varietéer og andre Etablissementer ville

bære denne Skat? Nej, ingenlunde; det gaar dermed nøjagtig paa samme Maade, som det er gaaet altid, naar man har lagt en Afgift paa en Forbrugsartikel, hvad enten det er et Næringsmiddel eller et Nydelsesmiddel eller Forlystelser, den gaar naturligvis over paa Forbrugerne; dem lader man betale, i Regelen for Resten med gode Renter.

Man taler saa meget om de daarlige Tider. De daarlige Tider ere saa trykkende, siger man, at Publikum ikke kan bære mere! Hvad fortælle da Tallene? De fortælle, at i 1909—10 —, det samme Aar, jeg før i en anden Sammenhæng nævnedes, og som vel nok er det daarligste Aar, i alt Fald vise Toldindtægterne og lignende Kriterier, at om ikke det har været det daarligste Aar, hvad jeg tror, saa hører det dog til de allerringeste —, i det Aar, 1909—10, gav København ud til Forlystelser — undskyld, hvis jeg krænker nogens Følelse ved at bruge dette Fællesudtryk for Teatre, Varietéer, Cirkus o. s. v., det er imidlertid en nødvendig Benævnelse, jeg kan ikke gentage alle disse Kategorier, hver Gang jeg taler om dem —, da gav København ud til Forlystelser følgende Beløb: De egentlige Teatre 2,343,000 Kr., Serveringsteatrene, Varietéerne og Tivoli 1,242,000 Kr., Koncerter 100,000 Kr., Beridere ca. 475,000 Kr., Biografteatre 475,000 Kr. og andre afgiftspligtige Forestillinger ca. 150,000 Kr., det vil sige i dette meget daarlige Aar i alt næsten 4,800,000 Kr., heraf vare de 3,800,000 Kr. afgiftsydende, hvoraf der tilfaldt Københavns Kommune 196,000 Kr. i Afgift.

Dette er imidlertid kun absolutte Tal, mere Interesse har det at se, hvorledes Tallene gaa op og ned under Virkningen af gode og daarlige Tider, og det viser sig da, som jeg for øvrigt allerede tidligere har udtalt, at dette er et af de mest haardhuede Forbrug, der eksistere, det er gaaet op ad paa tværs af gode og daarlige Tider i en aldeles forbavsende Grad; det er en saa indgroet Fornødenhed, at den skal man absolut have tilfredsstillet. Lad os tage Bevægelsen for de 3 Hovedkategoriers Vedkommende: Det kongelige Teater, Privatteatrene og Serveringsteatrene samt Tivoli — de andre og navnlig Cirkusforestillingerne ere underkastede ret store Svingninger —, men tage vi disse 3 Hovedkategorier, faa vi de mere stabile Dele af disse Udgifter. Sammenligne vi saa et Aar med saa høje Konjunkturer som Aaret 1906-07 — det var et særlig